

Vision Häst Värmdö

Noteringar från upptaktsmöte tisdag 13 sept. 2005 på Gustavsgården i Gustavsberg.

Sammanställande: Lotta Johansson, Värmdö Föreningsråd
Initiativtagare: Eva Bergström
Deltagare: 28 personer från 12 stall, 5 ridklubbar, kommunen m fl
enl. separat deltagarlista

Lotta Johansson hälsade alla välkomna till detta upptaktsmöte för projekt "Vision Häst Värmdö" som Föreningsrådet fått i uppdrag av kommunledningen att driva. Därefter presenterade sig deltagarna för varandra.

Värmdö Föreningsråd – Rådet för lokal utveckling

Lotta Johansson berättade kort om Föreningsrådets funktion som paraply för alla organisationer och de möjligheter som finns för t.ex. alla häst-/ridorganisationer att samla sig med stöd av Föreningsrådet.

Föreningsrådet bildades i april 2003 och har nu cirka 100 av kommunens ca 300 föreningar som medlemmar. Rådet arbetar med en rad frågor som föreningshus, föreningsdagar, samverkan mellan föreningar, vatten och avloppsfrågor, idrottspolitiska frågor, ungdomspolitiska frågor, kränkande behandling, främlingsfientlighet, frivilligsamverkan för båtklubbar och samfälligheter. Dessutom jobbar vi med, nätverk, medlemservice (t.ex kopiering), lokal utveckling, påverkan och samverkan

Vision Häst Värmdö

Eva Bergström berättade om sina studier vid SLU Alnarp som resulterade i rapporten om hästens situation i Värmdö "Hästen, samhället och planeringen".

Bakgrunden till projektet är att både antalet hästar och antalet människor växer hastigt i Värmdö kommun. Idag finns det cirka 800 hästar i kommunen, i hela Sverige 271.000 att jämföra med 65.000 hästar 1965!

Vi tänker inte alltid på vad hästen medför för positiva effekter
Socialt (självstärkande, gemenskap, ansvar, empati, stallen mötesplats över generationer)
Fysisk o psykisk stimulans o träning (för både friska och sjuka/handikappade)
Landskapsvårdare (håller landskapet öppet och försörjaren marken med gödsel)
Ekonomiskt (10 hästar genererar ett heltidsarbete)

Och var i kommunens planering kommer hästen in?

- Näringslivet/företagande - kvinnor - 10 hästar/1 jobb
- Frisk-/hälsovård
- Omsorg (bl a hästunderstödd terapi)
- Fritid, särskilt för barn och ungdom
- Idrott
- Natur/naturvård/miljö
- Bygg - o plan
- Infrastruktur, trafik, vägar
- Ekonomi (skatteintäkter, arbetstillfällen, utbildning)

Vi har så många hästar i Värmdö nu eftersom vi vill ha hästarna nära oss, därför växer hästantalet starkast i de tätortsnära områdena – mellan stad o land. Häst- och stallantalet har vuxit tack vare privata initiativ lite i skymundan ("det är några tjejer där borta som har häst").

Vi som håller på med hästar dåliga på att tala om vad vi vill och vad vi och hästen behöver.

Nu har vi chansen!

Dagsläget i Värmdö:

- stark tillväxt människor
- stark tillväxt hästar
- trånga sektorer / passager
- nästan inga lantbruk kvar
- närhet till Nacka o Stockholm

Min förhoppning med det här mötet är att många kloka förslag och synpunkter ska komma fram så att vi kan påbörja ett konstruktivt arbete och mål som jag ser:

- en bra kommunikation och samarbete mellan stallen/klubbar/hästägare/markägare m fl och
- att kommunen ständigt har hästen på näthinnan när det gäller all form av planering såväl vid byggnation som vid vård

Tillväxt Häst – ett kommunalt projekt i Katrineholms kommun med hästen som lokomotiv för det kommunala näringslivet.

Presenterades av Leif Öskog, projektledare

Tillväxt Häst är ett kommunalt finansierat projekt som syftar till att öka antalet hästar i kommunen, få varje hästföretag att i snitt anställa en person till och att öka inflyttningen till Katrineholm. Genom att utnyttja kommunens läge med ca 10 mil från Stockholm och 5 mil från Skavsta flygplats öka besöksnäringen i kommunen. Idag finns det 1.800 hästar i kommunen – fler än nötkreatur!

Målen för projektet är att 1) öka hästantalet, 2) tjäna pengar på hästföretag och att 3) få fler invånare.

Projektet har fyra olika delar:

Utbildning Utveckla utbildningen kring häst i kommunen. Idag finns en exklusiv Equiterapiutbildning som ger 90 extra kommuninvånare per år. Det finns även en KY-utbildning inom equiterapi. Satsning sker på ridsportgymnasium samt olika kortare utbildningar av hög klass inom såväl dressyr, hoppning, fälttävlan som distansritt. Två ggr/år arrangeras seminarier 2 ggr/år för alla hästägare i kommunen. I Katrineholm ska inte föräldrarnas plånbok styra om barnen kan få rida. En ridinstruktörsledd ridlektion kostar max 70 kr för barn och ungdom.

Besöksnäring Kommunens läge och det stora hästintresset i Sverige och Europa gör Katrineholm till en utmärkt knutpunkt för företagande med inriktning på besöksnäringen. Kommunen hjälper till att knyta kontakter mellan olika företag inom hästbranschen, man utvecklar ridled Sörmland, samt finansierar en gemensam monter på turistmässan i Bergamo där kommunens (häst)företagare kan delta.

Boende och företagande	Stöttar hästföretagandet bl.a. genom en gemensam broschyr. Fatighetsmäklare i kommunen är engagerade i projektet och deltar vid mässor.
Tävlingar	Utveckla hästtävlingarna till att bli turistevenemang under flera dagar som genererar positiva effekter på besöksnäringen. Flera stora nationella och internationella evenemang arrangeras idag. Tanken är att koppla ihop dessa till veckolånga hästevents med tävlingar, seminarier, parader etc.

Hästen som assisterande terapeut – Planer på nationellt utvecklingscentrum i Katrineholm 2009, Leif Öskog, projektledare

När man sitter på hästryggen tränas balans, koordination och muskler på ett unikt sätt. Ridning kan användas som rehabiliteringsinstrument för ett stort antal olika patientgrupper av både fysisk och psykisk karaktär. I Danmark och Finland är detta etablerat, i Sverige förekommer det enbart i en begränsad omfattning.

För att komma igång med hästunderstödd terapi i större skala i Sverige krävs en bl.a. en översyn av sjukförsäkringssystem, samt tillgång till certifierade stall och utbildade terapeuter och hästar. I Katrineholms kommun siktar man på att 2009 starta ett nationellt utbildningscentrum för hästunderstödd terapi.

Det var inspirerande idéer kring hur hästen kan fungera som ett nav i en kommuns näringslivsutveckling som Leif presenterade. På Värmdö är förhållandena annorlunda och därmed också problemen och motiven, men lösningar och potential finns!

Några råd från Leif:

- Utnyttja de medel som finns tillgängliga t.ex på Länsstyrelsen för Landsbygdsutveckling.
- Samverkan och idéer måste komma underifrån, även om projektet initieras och bekostas av kommunen.
- Många hästföretag är små. Samverkansformerna måste vara billiga och enkla att genomföra.
- Projektet måste vara långsiktigt och pågå längre än en mandatperiod.
- Ha tålamod

Därefter vidtog diskussion om vad vi vill göra och vad som vi tycker är mest angeläget att börja med.

Här några citat:

”Vår traditionella ridskola är unik och det är viktigt att värna om den och hästen.”

”Om vi samarbetar och gör en plan finns det en otrolig potential inom allt vad gäller häst.”

”Varje stall värnar om sitt. Det är viktigt att få till stånd en större öppenhet och att vi delar med oss av våra erfarenheter.”

”Det behövs möjlighet att få ut information mellan stallen och att t.ex. hjälpa varandra vid tävlingar.”

”Det bör utses en representant för varje anläggning så att det finns en utsedd, engagerad kontaktperson som ofta vistas i stallet.”

”Värmdö bebyggs. Det är viktigt att säkerställa tillgängligheten till naturen för häst och ryttare. Det är viktigt att expandera med hästen, så att inte stall och hagar byggs in.”

”Det borde finnas goda möjligheter att bilda ridleder på Värmdö, både för besöksnäringen men också för de ryttare som finns här. Konstruktiva diskussioner med markägare och kommunen behövs.”

”Vi måste informera om hästens positiva effekter!”

”Hur många vet att det alltid är gratis inträde på våra tävlingar, att ridskolan fungerar som en fritidsgård, öppen varje dag, och att våra hästar håller landskapet öppet genom bete?”

”Det behövs utbildning på hemmaplan. Det är svårt att komma ifrån längre perioder när man har ansvar för djur. Kortare utbildningar på hemmaplan behövs.”

”Våra ridhus och anläggningar kan troligen utnyttjas bättre genom ett tätare samarbete mellan olika anläggningar.”

”Det vore bra att få igång en hemsida kring häst. Kanske ihop med Nacka?”

”Nacka och Värmdö bör ses som en enhet. Många som har häst på Värmdö är bosatta i Nacka. Vi har även ett gemensamt intresse av att utnyttja anläggningar, tävlingar och träningar på den här sidan om stan på ett optimalt sätt.”

”Värmdö Föreningsråd skulle kunna fungera som en koordinerande länk mot kommunens politiker och tjänstemän”

”Varje stall bör göra en utvärdering; vad vill vi, vad är vår vision, vad är vi bra på”

”En hästparad genom stan skulle kunna vara en gemensam aktivitet att börja samarbeta kring. Det är bra med att göra något rejält som syns som första åtgärd.”

På frågan om vad kommunen kommer att stötta svarade Hans-Åke Antonsson, ungdomspolitisk chef att;

Som alla utvecklingsverksamheter måste förslagen diskuteras och förankras. Det måste vara ett seriöst arbete, men jag ser inte att det ska bli omöjligt. Ni är en stark påtryckningsfaktor!

Kajsa Wahlberg, ordförande i GURS berättade att ett delprojekt redan startat, nämligen om ridvägar i närområdet till Skärgårdens Rid- & Friskvårdscenter och Farstalandet.

”Intressant att se hur de startade i Katrineholm från kommunens sida. Vad har Värmdö kommun för vision? Miljö? Arbetstillfällen? Fritidsverksamhet? Friskvård?”

”Det är vi som är kommunen, vi är klubbarna, vi är företagare, vi tillsätter politikerna. Vi måste tala om vad vi vill, vara beredda att offra tid, svett och tårar. Fröet är sått – vi måste odla det!!”

Beslut och fortsättning

- Varje klubb/stall ombeds diskutera och formulerar visioner, problem och möjligheter för Hästen i Värmdö (och Nacka) i stort och i smått.
- **Ett nytt möte planeras till måndag 14 nov.** Sammankallande resp. projektledare är Värmdö Föreningsråd och Eva Bergström. Inbjudan sänds ut via e-post, mottagarna ombeds skriva ut o sätta upp, lägga ut på hemsidan och sprida vidare på andra sätt!
- En kontaktperson per stall/klubb utses.
- Senast en vecka innan nästa möte skickar resp. stall in sina tankar och idéer. Dessa sammanställs och presenteras på mötet.
- Värmdös politiska ledning inbjuds till nästa möte.

Lite vägledning för diskussionerna:

- Tänk mer affärsmässigt – två eller fler parter som har nytta av varandra!
- Identifiera problem – göra handlingsplan utifrån dem
- Vilken nytta /samhällsnytta gör vi?
- Vad är vi bra på?
- Vad ska allmänheten tänka när man säger ”häst”?
- Hur vill vi att Värmdö ska se ut om t.ex. 10 år?

- Studiecirklar i hästhållning/ mark/betesplanering/stallbygge mm?
- Gemensam hemsida?
- Gemensam broschyr?
- Betesförmedling/betesuthyrning
- Ridvägar? Ridleder?
- Terapiridning/hästunderstödd terapi? (se nedan om möte 19 okt)
- Kontinuerlig bevakning av hästfrågor i kommunens planering?
- Status som ”fritidsgårdar”?
- Gemensam tävlingsplats?

Möte om hästunderstödd terapi onsdag 19 oktober

Informeras om ett möte som Socialförvaltningen bjuder in till den 19 oktober om Hästunderstödd terapi på Skärgårdsverkstan, Skärgårdsv. 267, Hemmesta kl. 18.30, mer info www.varmdo.se.

Noterade gjorde

Helena Håkansson och Eva Bergström, eva@eyebeep.se